

VÄRMDÖ KOMMUN Kommunledningskontoret 2014-06-11 Dnr: 14KS/0237

VÄRMDÖ KOMMUN
REVISORERNA

2014-06-10

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige – för kännedom

”Uppföljning av granskning 2012 – kommunens interna kris- och säkerhetsarbete”

År 2012 genomförde kommunrevisionen i Värmdö en granskning av kommunens kris- och säkerhetsarbete. Vid granskningen uppmärksammades flera allvarliga brister. Av kommunstyrelsens yttrande i mars 2013 framgår att kritiken var befogad och att de utvecklingsområden som granskningen lyfte fram skulle åtgärdas.

Syftet med denna granskning har varit att kartlägga vilka åtgärder som vidtagits med anledning av de förbättringar kommunrevisorerna föreslog i den tidigare granskningsrapporten 2012.

Vår uppföljning visar att kommunen snabbt tog tag i de brister som konstaterades vid den tidigare granskningen. Flera viktiga förändringar har genomförts som förstärker och utvecklar kommunens risk- och säkerhetssamordning.

För kommunrevisionen

Torbjörn Andersson / ordförande

Värmdö kommun

**Uppföljning av granskning 2012 –
kommunens interna kris- och
säkerhetsarbete**

Revisionsrapport

KPMG AB

2014-06-03

Antal sidor: 4

Innehåll

1.	Sammanfattning	1
2.	Bakgrund	1
3.	Syfte, avgränsning och metod	2
4.	Utvecklingen av kommunens kris- och säkerhetsarbete	2
4.1	Policy och riktlinjer för skydds- och säkerhetsarbete	2
4.2	Samordningsansvar och utbildningsplan	2
4.3	Tillsyn	3
4.4	Incidentrapportering	3
4.5	Gränsdragningen mellan fastighetsägare och verksamheter	3
4.6	Systematiskt brandskyddsarbete	3
4.7	Utvärdering av tjänstemannaorganisationen för kris- och säkerhetsarbetet	4

1. Sammanfattning

År 2012 genomförde kommunrevisionen i Värmdö en granskning av kommunens kris- och säkerhetsarbete. Vid granskningen uppmärksammades flera allvarliga brister. Av kommunstyrelsens yttrande i mars 2013 framgår att kritiken var befogad och att de utvecklingsområden som granskningen lyfte fram skulle åtgärdas.

Syftet med denna granskning har varit att kartlägga vilka åtgärder som vidtagits med anledning av de förbättringar kommunrevisorerna föreslog i den tidigare granskningsrapporten 2012.

Vår uppföljning visar att kommunen snabbt tog tag i de brister som konstaterades vid den tidigare granskningen. Flera viktiga förändringar har genomförts som förstärker och utvecklar kommunens risk- och säkerhetssamordning.

2. Bakgrund

Den tidigare granskningen visade på en otydlighet i hur ansvaret för risk- och säkerhetssamordning fungerade på tjänstemannanivå. Bl.a. framgick inte av underlagen att samordningen omfattade risk- och säkerhet eller vilka arbetsuppgifter som omfattades av samordningsansvaret. Den person som var utsedd av kommunen för uppgiften, hade inte genomgått någon grundläggande utbildning i risk- och säkerhetsfrågor.

Kommunens system för incidentrapportering fungerade inte tillfredsställande t.ex. när det gäller möjligheten att sammanställa information ur systemet. Kommunen hade sammanställt och analyserat inträffade incidenter under perioden 2007 – 2011, dock inte därefter.

Granskningen visade också att det var svårt för kommunen att vid förfrågan ta fram fullständiga uppgifter om hur många tillsynsobjekt som besökts under 2011 och 2012. Den information kommunrevisionen fick ta del av framkom genom kontakter med brandförsvaret och kommunens fastighetsenhet. För granskningens del innebar detta att uppgifterna om antalet tillsynsbesök inte kunde anses vara fullständiga.

Vid granskningen uppmärksammades flera allvarliga brister som sammanfattades i följande utvecklingsområden:

- Kommunens *policy* och *riktlinjer för skydds- och säkerhetsarbete* bör tydliggöras utifrån de förändringar som skett under de senaste åren.
- Utformningen av samordningsansvaret för kommunens risk- och säkerhetsarbete behöver tydliggöras och kompletteras med en utbildningsplan som säkerställer att grundläggande kompetens erhålls för uppgiften.
- Kommunen bör säkerställa att man har och får fullständig kontroll över hur många brandsynsobjekt som besöks inom kommunen och eventuella brister.
- Kommunens incidentrapporteringssystem bör utvecklas så att det också fortsättningsvis kan användas för att samla in och analysera risk- och skadeinformation.

- Gränsdragningar gällande ansvar och kontrollpunkter mellan fastighetsägare och verksamhet bör tydliggöras ytterligare.
- Verksamheternas ansvar för det systematiska brandskyddsarbetet behöver tydliggöras och informeras om vad systematiskt brandskyddsarbete innebär i praktiken. Detta gäller både skolan, äldreboenden och förskolor.
- Kommunens kris- och säkerhetsarbete bör utvärderas med avseende på tjänstemannaorganisationens omfattning och kvalitet.

3. Syfte, avgränsning och metod

Syftet med granskningen är att kartlägga vilka åtgärder som vidtagits med anledning av de synpunkter om förbättringar som kommunrevisorerna föreslog i den tidigare granskningsrapporten 2012. Metodiken bygger främst på intervjuer med ansvariga tjänstemän inom kommunen.

4. Utvecklingen av kommunens kris- och säkerhetsarbete

Vid granskningen uppmärksammades flera allvarliga brister. Av kommunstyrelsens yttrande i mars 2013 framgår att kritiken var befogad och att de utvecklingsområden som granskningen lyfte fram ska åtgärdas. Bristerna med kommunens åtgärder sammanfattas i nedanstående utvecklingsområden.

4.1 Policy och riktlinjer för skydds- och säkerhetsarbete

- Kommunens *policy* och *riktlinjer för skydds- och säkerhetsarbete* bör tydliggöras utifrån de förändringar som skett under de senaste åren.

Kommunens åtgärder

Kommunstyrelsen antog 2013-10-09 nya riktlinjer för risk- och säkerhetsarbetet i kommunen. Kommunfullmäktige antog en ny Policy för risk- och säkerhetsarbetet 2013-10-23.

4.2 Samordningsansvar och utbildningsplan

- Utformningen av samordningsansvaret för kommunens risk- och säkerhetsarbete behöver tydliggöras och kompletteras med en utbildningsplan som säkerställer att grundläggande kompetens erhålls för uppgiften.

Kommunens åtgärder

Den grundläggande kompetensen har säkerställts genom en certifierande utbildning inom ramen för Sveriges kommuner och landstings intresseorganisation (OffSÄK). Utbildningen genomfördes våren 2013 och omfattar bl.a. säkerhetsansvar, kris- och riskhantering, systematiskt brandskyddsarbete, informationssäkerhet m.m.

I övrigt sker enligt uppgift en löpande uppdatering via Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Det finns ingen dokumenterad utbildningsplan på längre sikt.

4.3 Tillsyn

- Kommunen bör säkerställa att man har och får fullständig kontroll över hur många brandsynsobjekt som besöks inom kommunen och eventuella brister.

Kommunens åtgärder

Kommunens fastighetsenhet har det sammahållande ansvaret för kommunens brandsynsobjekt och resultat utifrån eventuell tillsyn. Numera diarieför kommunen inkommande brandsynsprotokoll. Kommunens säkerhetssamordnare får en kopia på samtliga protokoll och har också etablerat dialog med en av brandinspektörerna på Värmdö brandstation.

4.4 Incidentrapportering

- Kommunens incidentrapporteringssystem bör utvecklas så att det också fortsättningsvis kan användas för att samla in och analysera risk- och skadeinformation.

Kommunens åtgärder

Ett nytt incidentrapporteringssystem har varit i drift ca ett år. Systemet omfattar saksador, arbetssador, tillbud och ansvarssador. Informationen samlas i en gemensam databas med möjlighet till analyser via olika statistikverktyg.

4.5 Gränsdragningen mellan fastighetsägare och verksamheter

- Gränsdragningar gällande ansvar och kontrollpunkter mellan fastighetsägare och verksamhet bör tydliggöras ytterligare.

Kommunens åtgärder

Vid granskningstillfället i december 2012 pågick en hyresöversyn inom kommunen. Den nya hyresprincipen infördes 2013-01-01, då i princip alla interna hyresavtalen tecknades. Bilaga med brandskyddsklausul infördes i anslutning till detta. Enligt kommunens fastighetschef har i dag merparten av kommunens avtal bilagan i avtalen.

Avtalen kommer att skrivas om 2015-01-01 inför en ny hyresperiod och då kommer samtliga avtal inneha brandskyddsklausulen.

4.6 Systematiskt brandskyddsarbete

- Verksamheternas ansvar för det systematiska brandskyddsarbetet behöver tydliggöras och informeras om vad systematiskt brandskyddsarbete (SBA) innebär i praktiken. Detta gäller både skolan, äldreboenden och förskolor.

Kommunens åtgärder

Det pågår ett arbete med att ta fram en ny policy för systematiskt brandskyddsarbete för kommunens verksamheter. När policy och riktlinjer är fastställda avser kommunen att implementera dessa med hjälp av en webbaserad kurs som även inkluderar en SBA-del. Ett avtal har upprättats 2013-03-14 med en leverantör av grundläggande säkerhetsutbildning och avslutande prov.

Kommunen har också skrivit ett avtal med Storstockholms brandförsvär om att de årligen ska erbjuda ett antal utbildningstillfällen för kommunens anställda. Utbildningen omfattar 3 tim grundläggande brandkunskap och ska tillhandahållas 2014-2015.

4.7 Utvärdering av tjänstemannaorganisationen för kris- och säkerhetsarbetet

- Kommunens kris- och säkerhetsarbete bör utvärderas med avseende på tjänstemannaorganisationens omfattning och kvalitet.

Kommunens åtgärder

Kommunens risk- och säkerhetssamordning ligger inom kanslienheten, på kommunens samordnare. Av våra intervjuer framgår att organisationen inte har ändrats sedan tidigare granskning. Då kunde vi bl.a. konstatera att samordningsansvaret på tjänstemannanivå inte var dokumenterat, dvs. att samordningsfunktionen även omfattade risk- och säkerhet. Det fanns t.ex. ingen dokumentation som klargjorde vilka arbetsuppgifter som omfattades av samordningsansvaret.

Den förändring som gjorts avser TiB-funktionen genom att man fr.o.m. 2013 ändrat funktionen till *Kommunikatör i beredskap* (KiB). Funktionen innebär att ett antal personer har behörighet att redigera krisinformation på kommunens hemsida. Syftet är att kommunen snabbare ska få ut information om störningar etc. på hemsidan. En dokumenterad uppstartsmanual för hur KiB ska agera har upprättats.

KPMG, dag som ovan

Mats Lundberg
Kundansvarig

Monica Rådestad
Certifierad kommunal revisor